

— Ако великата Османска империя се уплаши отъ черешовото топче, отъ юнацитѣ при Шипка, защо да не се уплаши и отъ настъ? Като единъ ще станемъ и нѣма да пустнемъ наново въ нашата земя турцитѣ. Границитѣ на България сѫ опредѣлени въ Санъ Стефано и петь пари нѣма да дадемъ за решенията въ Берлинъ. Тука руска и българска кръвь се е лѣла! Стигатъ ни вѣковнитѣ мжки и страдания. Сега сме свободни и свободни трѣбва да останемъ! . .

Тия думи падаха върху главитѣ на селянитѣ като грѣмъ отъ ясно небе. Едни се развикаха срещу Европа, другитѣ нападнаха руситѣ, за гдето така лесно отстѣпватъ, а имаше и такива, които отъ мжка се пръсъзиха.

Страшната новина, че турцитѣ отново ще се върнатъ въ Лозенградъ и Одринъ, падна като градоносенъ облакъ надъ тракийската равнина. По-плахитѣ селяни започнаха да се готвятъ да бѣгатъ следъ руситѣ. Животът по полето спрѣ. Изъ пѫтищата тръгнаха скороходци, конници и отново изъ лозенградскитѣ села се зашушука задъ плетищата, изъ дворищата, въ кѫщите. Учители, търговци, еснафи, земедѣлци и овчари — всички се дигнаха на кракъ, заготовиха се да спратъ турцитѣ на границитѣ на Санъ-Стефанска България.

Петко Рачовъ Славейковъ застана на чело на една голѣма и незнайна дружина отъ будители. Самъ той обикаляше селата, събираще народа по стъгди и дюкяни и го учеше по никой начинъ да не приеме откъсването на Тракия отъ България.

Единъ денъ Петко Славейковъ спрѣ въ сѫщото това село — Каваклия и отседна въ кѫщата на Костадинъ Продановъ. Синоветѣ на дѣда Костадина, млади и буйни мжже, веднага тръгнаха изъ селото и събраха всички селяни въ бащиния си дворъ.

Мжже, жени, деца се тълпѣха около плетищата и съ засъхнали уста си шепнѣха опасни думи. По едно